

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5179/20
11.3.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Слободан Војновић, адвокат из Београда, ул. Ломина бр.17, против туженог ББ из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Милан Б.Косановић, адвокат из Београда, ул. Милоша Поцерца бр.22, ради иселења, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 5595/16 од 21.11.2019. године, у седници већа, одржаној дана 11.3.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 5595/16 од 21.11.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 5595/16 од 21.11.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је наложено туженом да се исели из двособног стана број ... на првом спрату, површине 53 м² у ул. ... број ... у ..., уписаног у ЗКУЛ ... КО ..., са свим лицима и стварима и исти испражњен од лица и ствари преда тужиоцу, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 201.800,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога предвиђених чланом 373. став 1. Закона о парничном поступку ("Сл. Гласник РС" бр. 72/11, 49/13, 74/13, 55/14, 87/18 и 18/20), побијајући пресуду у целисти. Трошкове другостепеног поступка је тражио опредељено.

Испитујући правилност првостепене пресуде на основу члана 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је нашао да је жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разложима пресуде, као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама, тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати, па не стоје наводи из жалбе којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник двособног стана број ..., површине 53 м² на првом спрату стамбене зграде у ул. ... број ... у ..., по основу наслеђа иза свог сада пок.оца ГГ. Стамбена зграда са седам станова и локалима је национализована од тужиоцеве бабе по оцу, сада пок. ВВ, а стан број ... је као неусељив остављен ранијем власнику у својини. Сада покојна баба тужиоца, ВВ је за живота, 1960. године поклонила стан свом сину ГГ. У то време у стану је становао носилац станарског права ДД, а стан му је доделила на коришћење Стамбена војна комисија. ДД је 26.10.1963. године закључио уговор о замени овог стана са сада пок. ЂЂ, подофициром ЈНА и носиоцем станарског права на стану у ул. ... и Команда гарнизона Београд је дала сагласност на замену. На основу овог уговора сада пок. Давид Кончаревић је са кућним саветом стамбене зграде закључио уговор о коришћењу спорног стана на неодређено време. У уговор су као чланови његовог домаћинства уписани супруга ЕЕ и деца ББ и ЖЖ. Решењем Општине Земун-Одељење за грађевинске и комунално-стамбене послове од 13.07.1993. године је утврђено да нису испуњени услови да се на терет Стамбеног фонда Општине Земун обезбеди стан за иселење ЂЂ, као носиоца станарског права на спорном стану, тадашње власништво Светозара Стефановића. Орган управе је оценио да власник не испуњава услове из члана 42 Закона о становању, јер му је уговором од 01.07.1960. године стан поклоњен као неусељив. Даље је утврђено да је ЖЖ отишла из очевог домаћинства 1980. године, а ББ се оженио 1977. године па је закључењем брака у домаћинство дошла његова супруга ЗЗ и у браку су изродили двоје деце, ИИ, рођеног 1978. године и ЈЈ, рођеног 1980. године. Супруга носиоца станарског права ЕЕ, преминула је 12.06.2001. године, а носилац станарског права, ЂЂ, 26.04.2009. године. Син ББ је остао да живи у стану са својом супругом ЗЗ и синовима ИИ и ЈЈ. ИИ се иселио из наведеног стана 2005. године и живи код своје супруге, а ЈЈ се иселио 2008. године и живи у кући у ..., тако да на адреси ... у ... живе тужени и његова супруга ЗЗ. За време заједничког живота у стану у ул. ..., чланови породице су се узајамно помагали, а све у циљу решења свог стамбеног питања. Тужени је радио као мајстор на одржавању машина у вунарском комбинату у Београду, супруга је радила као продавац у војној књижари, радила је у вунарском комбинату у Београду, ЂЂ је имао војну пензију, ИИ је почео да ради по подацима из уверења РФПИО са своје 23 године тј. почев од 01.07.2001. године. На наговор комшије, извесног КК код којег је ИИ радио и који је имао свој плац у ..., а који је био пријатељ туженом, плац у ... је 1998. године купљен од продавца, сада пок. ЛЛ, на име купца ИИ и то тако што је ИИ новац за куповину плаца позајмио комшија КК, а ИИ му након тога новац враћао у ратама, а што је утврђено из исказа сведока ЗЗ, супруге туженог, која је у свом исказу између осталог навела да “мисли да му је ЛЛ

једну или две рате и опростио”, с тим да је изградња куће у ... у ул. ... бр. ..., на купљеном плацу, започета 2003. године. Кућа је рађена у епатама уз помоћ свих чланова породице и пријатеља. ИИ је према исказима саслушаних сведока плаћао материјал и извођење радова на кући, с тим да је до 2005. године, у периоду изградње куће у ..., живео код деде ЈЈ и родитеља у стану у ул. ИИ није имао никакве трошкове становања ни плаћања хране, а које трошкове су сносили његови родитељи и деда ЂЂ, тако да су на тај начин ИИ родитељи и деда ЂЂ, помогли у финансирању изградње куће и куповине плаца, тако што су омогућили да новац који ИИ заради уложи у куповину плаца и изградњу куће док су остали чланови породице сносили све остале трошкове, становања и исхране, а такође су остали чланови породице учествовали у изради куће својим радом и то тужени лично тако што је физички помагао у изградњи куће у грађевинским пословима, син ЈЈ је радио струју, син ИИ је радио зидарске послове, док је мајка ЗЗ кувала храну за чланове породице и мајсторе који су радили. Део новца за изградњу куће је дао и син ЈЈ, а што је утврђено из исказа туженог. Кућа у ..., а која је изграђена за живота сада пок. ЂЂ, има укупно измерену нето површину 253,41м², састоји се од три физичке целине: приземна етажа зграде површине 55,60м², са степеном готовости од око 85% (може користити за становање али са умањеним степеном комфора), прва етажа зграде површине 93 м², која према налазу и мишљењу судског вештака има степен готовости на дан увиђаја од око 60% и као таква није оспособљена за становање, поткровље површине 103,88м², које према налазу и мишљењу судског вештака грађевинске струке има степен готовости на дан увиђаја 90%, те се као такво може користити за становање. Укупна грађевинска вредност породичног стамбеног објекта изграђеног у ул. ... у ..., насеље ..., кућни број ..., износи у виђеном стању 63.075,20 еура, односно 63.000,00 еур на дан увиђаја или 45.500 евра ако се узме да су у изградњи куће учествовали чланови породице и пријатељи. У поткровљу куће живи син туженог ЈЈ са супругом и ћерком, радови на спрату и у приземљу су у мањем степену изграђености, с обзиром да син ИИ живи код супруге почев од 2005. године и тиме има решено стамбено питање, а да се у кућу у ... никада није уселио, из којих разлога је стан на првој етажи у најмањем степену готовости. Тужени са својом супругом живи у стану тужиоца, бесплатно. Сада пок. ЂЂ је у тренутку смрти 26.04.2009. године фактички био на адреси у ... у ..., а што је утврђено из извода из матичне књиге умрлих. Након смрти носиоца станарског права ЂЂ његов син, овде тужени и даље наставља да спорни стан користи, с тим да између овде парничних странака није договорен правни основ коришћења стана као ни висина закупнине из којих разлог тужилац није примао износе закупнине које му је тужени слао путем поште. За све то време тужилац нема на други начин решено своје стамбено питање, живи као подстанар.

На овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је доносећи ожалбену пресуду, правилно применио материјално право садржано у одредбама члана 3, 19. и 37. Закона о основама својинскоправних односа ("Службени лист СФРЈ", бр. 6/80, 36/90, "Службени лист СРЈ", бр. 29/96, "Службени гласник РС", бр. 115/2005), члана 34. и 35. Закона о становању ("Службени гласник РС", бр. 50/92, 76/92, 84/92, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 47/94, 48/94, 44/95, 49/95, 16/97, 46/98, 26/2001, 101/2005) важећем у време смрти претходног носиоца станарског права, пок. Давида Кончаревића, а која одредба је и даље на снази у складу са прелазним и завршним одредбама Закона о становању и одржавању зграда (Сл. гласник РС 104/16 и 9/20). Првостепени суд је нашао да су сада пок. Давид Кончаревић који је био носилац

станарског права и закупац стана у ул. ... бр. ... у ... и чланови његовог породичног домаћинства, син ..., његова супруга ЗЗ и њихова деца ИИ и ЈЈ, изградњом куће која се налази у ул. ... у ..., а која је грађена у периоду од 2003.-2008. године, стекли заједничку имовину исте по основу стицања у породичној заједници, те на тај начин решили своје стамбене потребе, а имајући у виду степен изграђености појединих етажа куће, могућност да се у њима станује, као и однос површина стана у ул. ... бр. ... и усељивих етажа наведене куће, конкретно поткровља, које сходно налазу и мишљењу судског вештака грађевинске струке има површину 103,88 м² и које је као такво већ 2008. године, дакле пре смрти носиоца станарског права сада пок. ЋЋ који је преминуо дана 26.04.2009. године, било довољно за задовољи стамбену потребу сада пок. ЋЋ и чланова његовог породичног домаћинства, између осталих и овде туженог ББ, ЋЋ сина, с разлога што су раније сви становали у стану у ул. ... бр. ... површине 53 м², а стан у поткровљу куће у ... је дупло веће површине, 103,88 м². Сходно томе, првостепени суд је нашао да су се за живота носиоца станарског права, стекли услови за његово исељење из стана у ул. ... бр. ... у ..., као и чланова његовог породичног домаћинства, односно да су испуњени услови за отказ уговора о закупу од стране закуподавца, овде тужиоца, као власника наведеног стана, у смислу одредбе члана 35. став 4. Закона о становању.

Одредбом члана 195. став 1. Породичног закона, прописано је да имовина коју су заједно са супружницима односно ванбрачним партнерима стекли радом чланови њихове породице у току трајања заједнице живота у породичној заједници представља њихову заједничку имовину. Одредбом става 2. истог члана Закона, прописано је да се члановима породице у смислу става 1. овог члана сматрају крвни, тазбински и адоптивни сродници супружника односно ванбрачних партнера који заједно са њима живе.

Неосновано се жалбом туженог оспорава оцена изведених доказа, а са тим у вези и утврђено чињенично стање, у смислу да је првостепени суд селективно прихватио као доказане само чињенице које иду у прилог одлуци суда. Наиме, одредбом члана 8 ЗПП-а прописано је да суд, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. О томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа одлучује суд на основу сопственог уверења. У поступку који је претходио доношењу побијане пресуде као доказно средство се претежно јавља саслушање странака и сведока. Правилна оцена исказа сведока и странака подразумева оцену њиховог држања пред судом, сагласност њихових исказа са исказима осталих саслушаних лица и другим изведеним доказима, неспорним и општепознатим чињеницама, да ли сведок има непосредних или посредних сазнања о догађају о коме сведочи, као и оцену општег утиска који сведок односно странка оставља на суд приликом давања исказа.

У конкретном случају је првостепени суд ценећи исказе сведока и странака дао управо такву њихову анализу, односно оцену која садржи уверљива и логична објашњења зашто је у погледу одлучне чињенице (да су сада пок. ЋЋ и тужени, његова супруга и њихови синови стекли заједничку имовину на кући која се налази у ул. ... у ... по основу стицања у породичној заједници и на тај начин решили своје стамено питање за живота сада пок. ЋЋ, као носиоца станарског права на стану у ул. ... бр. ... у ...)

прихватио исказе парничних странака и сведока. Прецизније, првостепени суд је образложио које исказе је и ком делу прихватио, наводећи при томе логичне и јасне разлоге због којих неке од исказа није прихватио. Како је чињенице битне за оцену основаности тужбеног захтева првостепени суд утврдио на основу оцене доказа, изведене у свему у складу са одредбом члана 8 ЗПП-а, то се неосновано жалбом туженог оспорава чињенично стање на коме је побијана пресуда заснована.

Правилно је првостепени суд утврдио да предметна кућа у ул. ... у ..., представља заједничку имовину породице ... (сада пок. ЂЂ, његовог сина ББ и снаје ЗЗ и њихових синова ИИ и ЈЈ), имајући у виду да је током поступка, утврђено да су се чланови породице ... за време заједничког живота у стану у ул. ... бр. ... у узајамно помагали у циљу решавања својих стамбених потреба, будући да наведени стан, имајући у виду његову квадратуру, није могао да задовољи стамбене потребе свих чланова домаћинства. Сходно томе правилно је првостепени суд утврдио да је породица ... започела градњу куће у 2003. године, да су у изградњи свако на свој начин учествовали сви чланови домаћинства, на тај начин што је ИИ дао највећи део новца за куповину плаца и изградњу, али је новац успео да уштеди имајући у виду да није имао трошкове становања и хране за време док је живео у стану у ул. ... бр., јер су све трошкове сносили овде тужени, његова супруга и сада пок. ЂЂ, који су на тај начин помогли у финансирању изградње куће и куповине плаца, док су остали чланови породице учествовали у изградњи куће својим радом и то тужени лично тако што је физички помагао обављајући грађевинске послове на изградњи, син ЈЈ који је дао део новца за изградњу куће и својим радом увео струју, док је мајка ЗЗ кувала храну за чланове породице и мајсторе који су радили. Наведено указује да се ради о заједничкој имовини свих чланова породичног домаћинства ... у смислу цитираних одредби члана 195. Породичног закона, те су самим тим неосновани жалбени наводи туженог да је наведена кућа у искључива својина ИИ, да тужени није учествовао у изградњи куће, односно финансирању изградње, те да самим тим није решио своје стамбено питање.

Сходно наведеном, неосновани су жалбени наводи туженог да у конкретном случају нису испуњени услови за отказ уговора о закупу стана у ул. ... бр.... у ... и исељење туженог из истог.

Осим тога, предметни стан у ул. ... бр., као једина непокретност која је у власништву тужиоца, а коју је онемогућен да користи, није само његова имовина, већ се може сматрати и једином могућношћу да оствари своје право на дом у смислу члана 8. ст. 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чије се одредбе непосредно примењују на основу члана 16. ст. 2. Устава РС, обзиром да је, иако је власник предметног стана, подстанар, те да исти не поседује.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода у члану 8. ст. 1. прописује да свако има право на поштовање свог приватног породичног живота, дома и преписке. Став два истог члана допушта, под одређеним условима, мешање државе у остваривање ових права. Такво мешање мора бити у складу са законом, да има легитиман циљ и да је неопходно у демократском друштву.

Примењено на конкретан случај Апелациони суд је становишта да је тужиоцу основано пружена заштита у виду иселења туженог из тужиочевог стана у ул. бр. ... у ..., имајући у виду да тужилац нема другу непокретност у својини, да тренутно живи као подстанар, да враћањем у државину предметног стана, једино може остварити своје право на дом у смислу цитираних одредби Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, те да би код овако утврђеног чињеничног стања, даљим останком туженог у тужиочевом стану, суштински било угрожено како тужиочево право на имовину, тако и право на дом, које је гарантовано наведеном Конвенцијом.

Оваквом интересу тужиоца, супротставља се интерес туженог да оствари своје право као лице које је у моменту смрти носиоца станарског права сада пок. ЂЂ на наведеном стану, живело и данас са својим супругом живи у истом, али који је своје право закупа изгубило на основу члана 35 став 1 тачка 4 Закона о становању, а чије право на дом није угрожено обзиром на поседовање куће стечене у породичној заједници заједничким улагањима туженог, његове супруге, сина ИИ и ЂЂ, као и првог носиоца станарског права сада пок. ЂЂ.

Код утврђеног чињеничног стања, овај суд налази да у конкретном случају треба дати предност интересу овде тужиоца, као власнику наведеног стана и лица које тренутно живи као подстанар и нема другу непокретност у својини, а имајући у виду да се ради о непокретности која је некада припадала његовој породици и која је национализована, над интересом туженог, чија породица је заједнички изградила кућу у ..., у којој сви чланови породице, сагласно налазу вештака (који је првостепени суд прихватио као стручан и дат у складу са правилима струке, а тужени није имао доказне предлоге у погледу новог или допунског вештачења), могу несметано да живе и на тај начин задовоље своје стамбене потребе.

Приликом одлучивања о основаности жалбе, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале наводе које је тужени истакао у жалби али их, будући да не могу довести до другачије, за туженог повољније, одлуке у овом поступку, није посебно образлагао, сагласно члану 396. став 1. Закона о парничном поступку.

На основу изложеног, Апелациони суд је одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду, применом члана 390. Закона о парничном поступку.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке побијане пресуде на основу члана 401. став 1. тачка 2 Закона о парничном поступку, а који трошкови су тужиоцу досуђени правилном применом одредби члана 153, 154. и 163 Закона о парничном поступку, Адвокатске тарифе важеће у моменту пресуђења и Таксене тарифе важеће у моменту настанка таксене обавезе, па је одлучено као у ставу првом изреке.

Имајући у виду да тужени није успео у другостепеном поступку, на основу члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић